

doel 1

► Je oefent het vlot uitrekenen van sommen als $1200 + 1300$, $4500 - 1200$, 30×40 en $1500 : 30$ door te rekenen met de kleine som.

hulp

$65 + 14 = 79$
 $6500 + 1400 = 7900$

$20 \times 400 = ?$
kleine som: $2 \times 4 = 8$ of meteen
 $2 \times 400 = 800$
volgende stap: $20 \times 400 = 8000$

$100 \times \text{zoveel}$
 $10 \times \text{zoveel}$

$65 - 12 = 53$
 $6500 - 1200 = 5300$

$1500 : 30 = ?$
kleine som: $15 : 3 = 5$ of meteen
 $1500 : 3 = 500$
volgende stap: $1500 : 30 = 50$

$100 \times \text{zoveel} \mid \text{zo weinig}$
 $10 \times \text{zoveel} \mid \text{zo weinig}$

1

Welke som hoort erbij?

Een aantal kinderen verdelen een geldbedrag. Hoeveel geld krijgt ieder?

bedrag	aantal kinderen	som	hoeveel euro ieder?
€ 54,-	6		
€ 5400,-	6		
€ 5400,-	60		

bedrag	aantal kinderen	som	hoeveel euro ieder?
€ 28,-	4		
€ 28.000,-	4		
€ 2800,-	40		

2

Reken uit.

Denk aan de kleine som.

$40 \times 80 =$	$50 \times 40 =$	$1800 : 30 =$	$7200 : 80 =$ .....
$600 \times 40 =$	$600 \times 60 =$	$1800 : 90 =$	$8100 : 90 =$ .....
$50 \times 30 =$	$70 \times 20 =$	$2100 : 70 =$	$6300 : 90 =$ .....
$60 \times 80 =$	$90 \times 40 =$	$6300 : 70 =$	$3200 : 40 =$ .....
$70 \times 60 =$	$50 \times 90 =$	$2400 : 60 =$	$5600 : 70 =$ .....

ga verder ➔

3**Reken uit.**

Denk aan de kleine som.

$3700 + 700 = \dots\dots\dots$

$4200 + 2300 = \dots\dots\dots$

$6800 + 400 = \dots\dots\dots$

$5500 + 2400 = \dots\dots\dots$

$2100 + 900 = \dots\dots\dots$

$7500 + 1800 = \dots\dots\dots$

$3800 + 600 = \dots\dots\dots$

$2700 + 3400 = \dots\dots\dots$

$7600 + 500 = \dots\dots\dots$

$6200 + 3700 = \dots\dots\dots$

$6400 - 800 = \dots\dots\dots$

$9500 - 3300 = \dots\dots\dots$

$8600 - 4200 = \dots\dots\dots$

$3800 - 500 = \dots\dots\dots$

$7200 - 2900 = \dots\dots\dots$

$4800 - 3100 = \dots\dots\dots$

$5700 - 3600 = \dots\dots\dots$

$2900 - 300 = \dots\dots\dots$

$8100 - 700 = \dots\dots\dots$

$6600 - 4300 = \dots\dots\dots$

4**+****Reken de kleine som uit. Bedenk een grote som erbij.**

Maak een grote som zoals in het voorbeeld.

$44 + 55 = \dots\dots\dots$

$4400 + 5500 = 9900$

$39 + 26 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$6 \times 9 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$8 \times 8 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$43 - 12 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots - \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$68 - 25 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots - \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$25 : 5 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots : \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$56 : 8 = \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots : \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

Klaar!

doel 2

► Je oefent cijferend vermenigvuldigen.

hulp

$\begin{array}{r} 536 \\ \underline{4} \times \\ 2144 \end{array}$	<p>stap 1: eenheden: $4 \times 6 = 24 \rightarrow$ inwisselen. 4 opschrijven, 2 tientjes onthouden.</p> <p>stap 2: tientallen: $4 \times 3 = 12$, $12 + 2 = 14 \rightarrow$ inwisselen. 4 opschrijven, 1 honderdje onthouden.</p> <p>stap 3: honderdtallen: $4 \times 5 = 20$, $20 + 1 = 21$</p>
--	--

1

Reken uit.

Je mag geld gebruiken. Reken uit met cijferen.

$\begin{array}{r} 327 \\ \underline{5} \times \\ \dots\dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 495 \\ \underline{3} \times \\ \dots\dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 614 \\ \underline{7} \times \\ \dots\dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 288 \\ \underline{4} \times \\ \dots\dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 357 \\ \underline{6} \times \\ \dots\dots\dots \end{array}$
---	---	---	---	---

2

Welke som hoort erbij?

Bedenk eerst de som. Speel uit met geld. Reken uit met cijferen.

Een vliegreis kost € 378,- per persoon.	
Meneer De Jong boekt voor 4 personen.	Mevrouw Bakker boekt voor 6 personen.
som:	som:
antwoord:	antwoord: .....

ga verder

3

Reken uit.

Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 248 \\ \underline{\quad} 3 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 517 \\ \underline{\quad} 5 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 347 \\ \underline{\quad} 3 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 813 \\ \underline{\quad} 8 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 346 \\ \underline{\quad} 2 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 471 \\ \underline{\quad} 6 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 639 \\ \underline{\quad} 8 \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} 253 \\ \underline{\quad} 6 \end{array} \times$$

.....

4

Wat staat er onder de vlek?

S

$$\begin{array}{r} 95 \\ \underline{\quad} 4 \end{array} \times$$

19

$$\begin{array}{r} 638 \\ \underline{\quad} \end{array} \times$$

1914

$$\begin{array}{r} 2 \end{array} \times$$

1285

$$\begin{array}{r} 8 \\ \underline{\quad} 6 \end{array} \times$$

1788

5

Maak de kleinste som en de grootste som.

S

Zet de cijfers 5, 6, 7 en 8 in de som en vermenigvuldig cijferend.

Gebruik denkpapier.

5   6   7   8

$$\begin{array}{r} \square \square \square \\ \underline{\quad} \square \end{array} \times$$

.....

$$\begin{array}{r} \square \square \square \\ \underline{\quad} \square \end{array} \times$$

.....

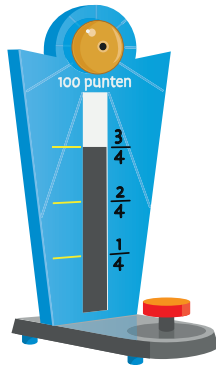
Klaar!

doel 3

- ▶ Je oefent een deel van een geheel berekenen: $\frac{3}{4} \times 100$.
- ▶ Je oefent berekenen wat het geheel is, als je een deel weet.

hulp

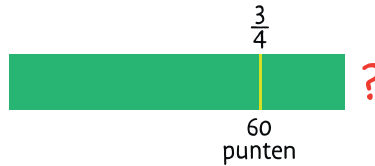

Hoeveel punten zijn gehaald?

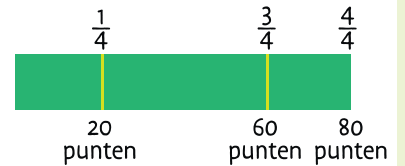
$100 : 4 = 25$
 $3 \times 25 = 75$

som: $\frac{3}{4} \times 100 = 75$

antwoord: 75 punten

Er is $\frac{3}{4}$ deel van de punten gehaald.
Dat zijn 60 punten.
Hoeveel punten kun je in totaal verdienen?

Hoe reken je?

stap 1: $\frac{3}{4} = 60$

stap 2: $\frac{1}{4} = 20$

stap 3: $\frac{4}{4} = 80$

1 Hoe lang zijn de gekleurde stukken? Laat zien hoe je rekent.

.....
.....

som: .....

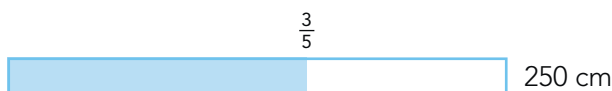
antwoord: .....

.....
.....

som: .....

antwoord: .....

.....
.....

som: .....

antwoord: .....

.....
.....

som: .....

antwoord: .....

2

Reken uit.

$\frac{1}{5} \times 600 = \dots\dots\dots$

$\frac{2}{5} \times 600 = \dots\dots\dots$

$\frac{3}{5} \times 600 = \dots\dots\dots$

$\frac{1}{6} \times 600 = \dots\dots\dots$

$\frac{4}{6} \times 600 = \dots\dots\dots$

$\frac{5}{6} \times 600 = \dots\dots\dots$

$\frac{1}{4} \times 400 = \dots\dots\dots$

$\frac{3}{4} \times 400 = \dots\dots\dots$

$\frac{1}{2} \times 400 = \dots\dots\dots$

$\frac{1}{5} \times 400 = \dots\dots\dots$

$\frac{2}{5} \times 400 = \dots\dots\dots$

$\frac{4}{5} \times 400 = \dots\dots\dots$

$\frac{1}{10} \times 700 = \dots\dots\dots$

$\frac{4}{10} \times 700 = \dots\dots\dots$

$\frac{7}{10} \times 700 = \dots\dots\dots$

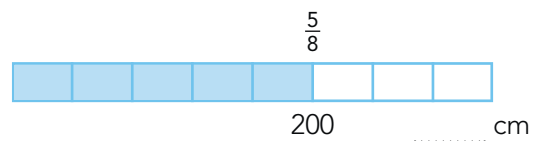
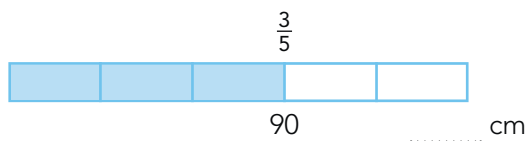
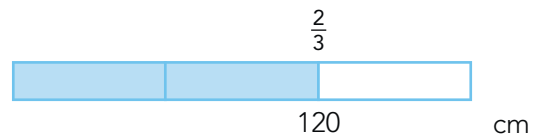
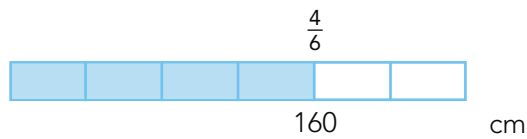
$\frac{1}{8} \times 480 = \dots\dots\dots$

$\frac{3}{8} \times 480 = \dots\dots\dots$

$\frac{5}{8} \times 480 = \dots\dots\dots$

3

Hoe lang is de strook?

4

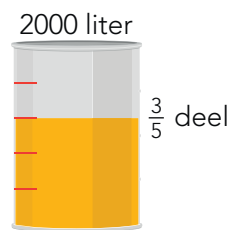
Welke som hoort bij het plaatje?

Hoeveel liter zit er in het vat?

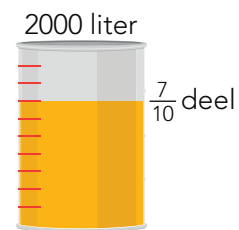
som: .....

antwoord: .....

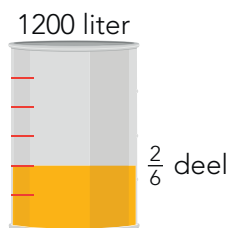
som: .....

antwoord: .....

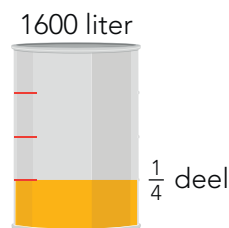
som: .....

antwoord: .....

som: .....

antwoord: .....

som: .....

antwoord: .....

5 **Hoeveel is het totaal? Laat zien hoe je rekent. Je mag de strook gebruiken.**

Tim heeft 8 koekjes gebakken.
Dat is $\frac{1}{4}$ deel van wat hij wil.
Hoeveel koekjes wil Tim bakken?

Hoe reken je?

.....
.....
.....

antwoord: .....

Er staan 14 geiten in de stal.
Dat is $\frac{2}{3}$ deel van alle geiten.
Hoeveel geiten zijn er in totaal?

Hoe reken je?

.....
.....
.....

antwoord: .....

Maaïke heeft 24 km gefietst.
Dat is $\frac{4}{10}$ deel van de hele afstand.
Hoeveel km wil zij in totaal fietsen?

Hoe reken je?

.....
.....
.....

antwoord: .....

Er zijn 8 kinderen met een bril.
Dat is $\frac{2}{6}$ deel van alle kinderen.
Hoeveel kinderen zijn er in totaal?

Hoe reken je?

.....
.....
.....

antwoord: .....

klaar!

doel 4

- ▶ Je oefent helen uit de breuk halen.
- ▶ Je oefent breuken met elkaar vergelijken.

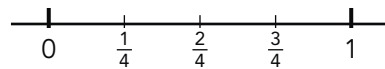
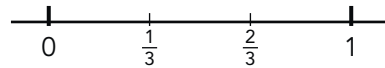
hulp

$\frac{1}{3}$ is meer dan $\frac{1}{4}$.

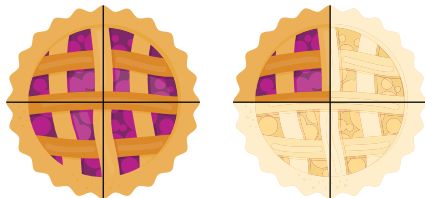
Als je een taart met z'n drieën verdeelt, deel je hem in minder stukken. Daarom krijg je per persoon een groter stuk dan wanneer je een taart met z'n vieren verdeelt.

$\frac{3}{4}$ strook is langer dan $\frac{2}{3}$ strook.

$\frac{3}{4}$ lijn is langer dan $\frac{2}{3}$ lijn.

Je ziet 5 stukken van $\frac{1}{4}$ deel. Dus: $\frac{5}{4}$ taart.

Dat is 1 taart en nog $\frac{1}{4}$ taart. Dus: $1\frac{1}{4}$ taart.

1

Wat is meer? Omcirkel.

$\frac{2}{3}$ of $\frac{1}{2}$

$\frac{3}{5}$ of $\frac{1}{2}$

$\frac{8}{10}$ of $\frac{7}{8}$

$\frac{2}{5}$ of $\frac{3}{10}$

$\frac{5}{8}$ of $\frac{7}{10}$

$\frac{4}{5}$ of $\frac{7}{10}$

$\frac{1}{3}$ of $\frac{2}{5}$

$\frac{3}{8}$ of $\frac{3}{10}$

$\frac{3}{5}$ of $\frac{2}{3}$

2

Waar of niet waar? Omcirkel.

$\frac{1}{5}$ is minder dan $\frac{1}{4}$ en minder dan $\frac{1}{3}$.

waar | niet waar

$\frac{5}{8}$ is minder dan $\frac{3}{5}$ en meer dan $\frac{2}{3}$.

waar | niet waar

$\frac{3}{5}$ reep is evenveel als $\frac{6}{10}$ reep.

waar | niet waar

$\frac{6}{8}$ is meer dan een $\frac{1}{2}$ en minder dan $\frac{7}{10}$.

waar | niet waar

$\frac{4}{5}$ is meer dan $\frac{3}{8}$ en minder dan $\frac{7}{8}$.

waar | niet waar

ga verder

3

Haal de helen eruit.

$\frac{8}{3} = \dots\dots\dots$ $\frac{14}{4} = \dots\dots\dots$ $\frac{12}{7} = \dots\dots\dots$ $\frac{19}{6} = \dots\dots\dots$ $\frac{18}{4} = \dots\dots\dots$

.....

$\frac{10}{6} = \dots\dots\dots$ $\frac{14}{5} = \dots\dots\dots$ $\frac{25}{5} = \dots\dots\dots$ $\frac{24}{5} = \dots\dots\dots$ $\frac{21}{8} = \dots\dots\dots$

.....

4

Van klein naar groot.

<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{3}{8}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{1}{5}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{1}{4}$ </div> </div>	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{3}{8}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{2}{5}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{1}{3}$ </div> </div>	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{4}{5}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{3}{4}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{7}{10}$ </div> </div>	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{7}{10}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{5}{8}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{3}{5}$ </div> </div>
<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>

5

+

Wat is meer? Omcirkel.

Leg je antwoord uit.

$\frac{1}{10}$ of $\frac{1}{9}$ .....

6

+

Zet van klein naar groot.

Maak elk rijtje langer.

Ervoor: een breuk die kleiner is dan de kleinste breuk, maar groter dan 0.

Erachter: een breuk die groter is dan de grootste breuk, maar minder dan een half scheidt.

<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{1}{4}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{1}{5}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{1}{3}$ </div> </div>	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{8}{10}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{3}{5}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{1}{2}$ </div> </div>
<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>
<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{4}{5}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{5}{6}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{6}{8}$ </div> </div>	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> $\frac{3}{5}$ </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{2}{5}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> $\frac{5}{10}$ </div> </div>
<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 30px; height: 30px; margin: 0 auto;"></div>

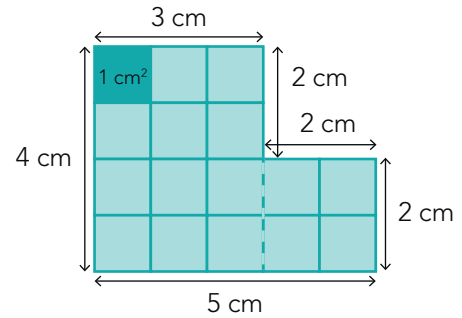
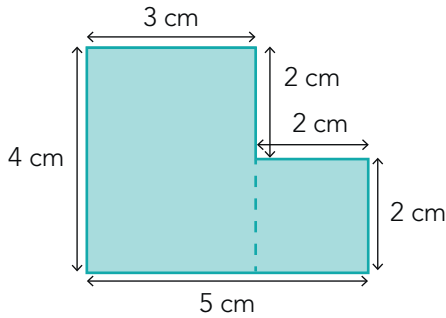
klaar!

doel 5

► Je oefent het berekenen van de oppervlakte van een figuur met maten in centimeters of meters.

hulp

De omtrek is $4\text{ cm} + 3\text{ cm} + 2\text{ cm} + 2\text{ cm} + 2\text{ cm} + 5\text{ cm} = 18\text{ cm}$.

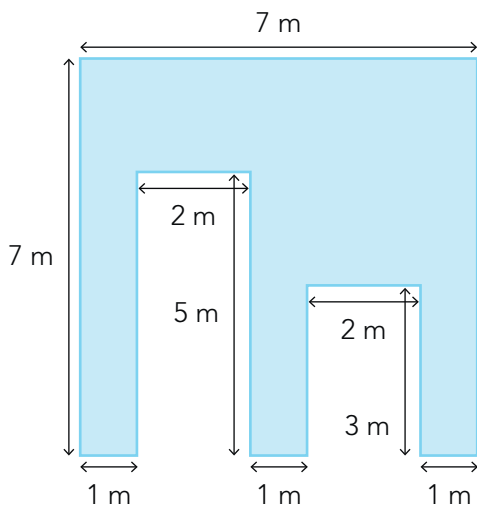
De oppervlakte is $4\text{ cm} \times 3\text{ cm} + 2 \times 2\text{ cm} = 16\text{ cm}^2$.

1

Reken de omtrek en oppervlakte uit.

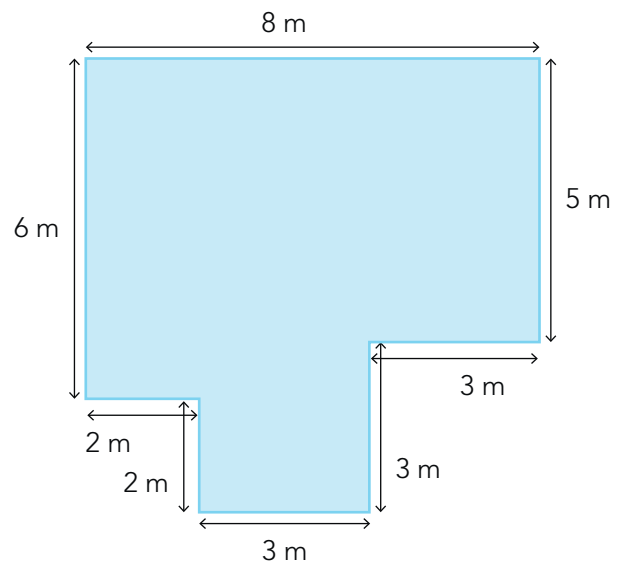
Verdeel de figuren eerst in rechthoeken.

Reken uit in je schrift.

De omtrek is ..... m.

De oppervlakte is ..... m².

De omtrek is ..... m.

De oppervlakte is ..... m².

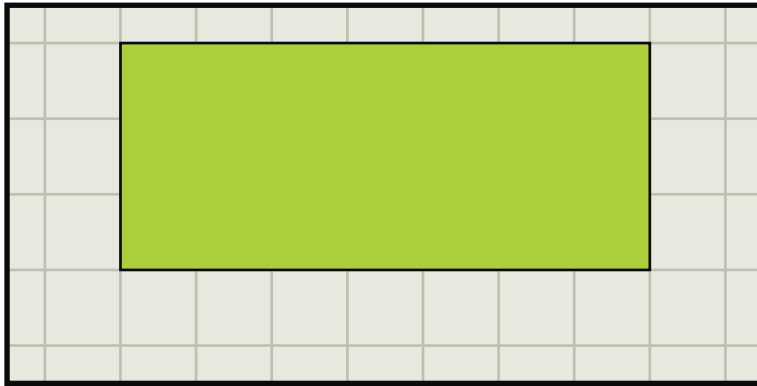
ga verder ➔

2

Reken de omtrek en oppervlakte uit.

Om het grasveld heen worden tegels gelegd.
Hoeveel tegels zijn er nodig?

1 m²

De omtrek van het grasveld is ..... m.

De oppervlakte van het grasveld is ..... m².

De omtrek van de hele tuin is ..... m.

De oppervlakte van de hele tuin is ..... m².

Er zijn ..... tegels nodig.

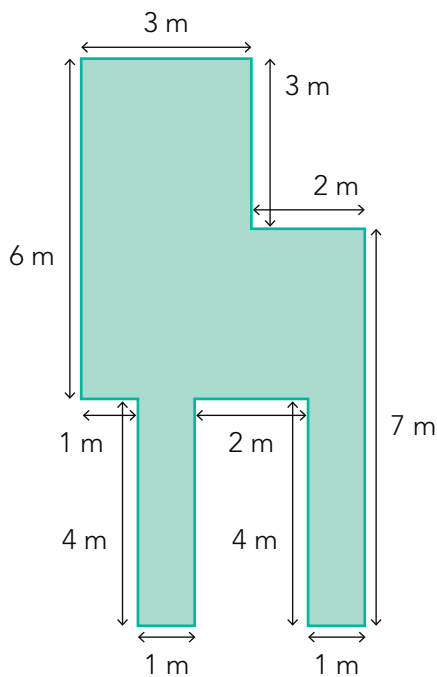
Wat is de oppervlakte van de tegels? ..... m².

3

+

Reken de oppervlakte uit.

Verdeel de figuur eerst in rechthoeken.
Reken uit in je schrift.

De oppervlakte is ..... m².